

Declaració de La Sorbona

Declaració conjunta per a l'harmonització del disseny del sistema d'educació superior europeu

Declaració a càrrec dels quatre ministres representants de França, Alemanya, Itàlia i el Regne Unit. La Sorbona, París, 25 de maig de 1998

Recentment, el procés europeu ha fet passos d'extremada importància. Malgrat la rellevància d'aquest fet, no hauríem d'oblidar que en parlar d'Europa no solament hauríem de referir-nos a l'euro, els bancs i l'economia, sinó que també hem de pensar en una Europa de coneixements. És el nostre deure consolidar i desenvolupar les dimensions intel·lectuals, culturals, socials i tècniques del nostre continent. Aquestes dimensions han estat modelades, en gran manera, per les universitats, que encara exerceixen un paper imprescindible en el seu desenvolupament.

Les universitats es van originar a Europa fa uns tres quarts de mil·lenni. Els nostres quatre països en tenen algunes de les més antigues, que celebren actualment importants aniversaris, com és, avui, el cas de la Universitat de París. En aquells temps, els estudiants i els acadèmics solien circular lliurement i difonien amb rapidesa els seus coneixements per tot el continent. En l'actualitat, gran nombre dels nostres estudiants encara es gradua sense haver tingut l'oportunitat de realitzar un període d'estudis a l'altra banda de les fronteres nacionals.

S'aproxima un temps de canvis per a les condicions educatives i laborals, una diversificació del curs de les carreres professionals en què l'educació i la formació contínua esdevenen una obligació evident. Devem als nostres estudiants i a la societat en el seu conjunt un sistema d'educació superior que els ofereixi les millors oportunitats per buscar i trobar el seu propi àmbit d'excel·lència.

Una àrea europea oberta a l'educació superior porta en si una gran riquesa de projectes positius, sempre respectant la nostra diversitat, però requereix, d'altra banda, l'esforç continu que permeti eliminar les fronteres i desenvolupar un marc d'ensenyament i aprenentatge. S'espera que, d'ara endavant, aquest marc afavoreixi una mobilitat i una cooperació més estretes.

El reconeixement internacional i l'atractiu potencial dels nostres sistemes rau en les facilitats de comprensió que ofereixen tant en els seus aspectes interns com en els externs. Sembla que està emergint un sistema compost de dos cicles, de grau i de postgrau, que servirà de peça angular a l'hora d'establir les comparacions i equivalències a escala internacional.

Gran part de l'originalitat i la flexibilitat d'aquest sistema s'aconseguirà mitjançant el sistema de crèdits (com en l'ECTS o Sistema Europeu de Transferència de Crèdits), i de semestres. Això permetrà la convalidació dels crèdits obtinguts per a aquells que elegeixin una educació inicial o contínua en alguna de les universitats europees i, així mateix, tinguin la intenció

d'obtenir una titulació. De fet, els estudiants haurien de ser capaços d'accedir al món acadèmic en qualsevol moment de la seva vida professional i des de diversos camps.

S'hauria de facilitar als universitaris l'accés a gran varietat de programes, a oportunitats per dur a terme estudis multidisciplinaris, al perfeccionament d'idiomes i a l'habilitat per utilitzar les noves tecnologies informatives.

És important el reconeixement internacional de la titulació de grau com un nivell de qualificació apropiat a l'èxit d'aquesta iniciativa, en la qual desitgem oferir una visió clara de tots els nostres esquemes d'educació superior.

En el cicle de postgrau cabria l'elecció entre una titulació de màster de curta durada i una titulació de doctorat més extensa, amb la possibilitat de canviar entre una i l'altra. En les dues titulacions de postgrau es posaria l'èmfasi apropiat tant en la investigació com en el treball autònom.

En el nivell de grau s'animaria els estudiants a passar un semestre, com a mínim, en universitats de fora dels seus països. Al seu torn, hi hauria més personal docent dedicat a la investigació fent les seves activitats professionals en altres països europeus diferents als d'origen. El suport creixent a la Unió Europea pel que fa a la mobilitat d'estudiants i professors hauria d'aprofitar-se al màxim.

Molts països, no sols europeus, han pres plena consciència de la necessitat de fomentar aquesta evolució. Les conferències de rectors europeus, presidents universitaris i grups d'experts i acadèmics dels nostres respectius països s'han embarcat en la tasca d'anàlisi d'aquests objectius.

L'any passat, a Lisboa, es va acordar una convenció que reconeix les qualificacions obtingudes en educació superior a Europa dins del camp acadèmic. La convenció va establir una sèrie de requisits bàsics i va reconèixer a cada país el dret a prendre part en un projecte encara més constructiu. És a partir de la consideració d'aquestes conclusions que podem dur a terme una millora i arribar més lluny. Actualment, ja hi ha més punts en comú per al reconeixement mutu de les titulacions d'educació superior quant a propòsits professionals a través de les respectives directives de la Unió Europea.

Els nostres governs, tanmateix, encara han d'exercir un paper significatiu amb la promoció de mitjans que permetin la convalidació dels coneixements adquirits i el millor reconeixement de les respectives titulacions. Esperem que tot això promogui més acords interuniversitaris. L'harmonització progressiva del marc general de les nostres titulacions i dels cicles pot aconseguir-se a través de la consolidació de l'experiència ja existent, les titulacions conjuntes, les iniciatives pilot i els diàlegs en què tots ens involucrem.

Mitjançant aquesta declaració, oferim el nostre compromís per a la promoció d'un marc comú de referència dedicat a millorar el reconeixement extern i a facilitar tant la mobilitat estudiantil com les oportunitats d'ocupació. L'aniversari de la Universitat de París, avui aquí a la Sorbona, ens ofereix una oportunitat solemne de participar en una iniciativa de creació d'una zona europea dedicada a l'educació superior, on les identitats nacionals i els interessos comuns puguin relacionar-se i reforçar-se per al benefici d'Europa, dels seus estudiants i en

general dels seus ciutadans. Ens dirigim a altres estats membres de la Unió Europea i a altres països europeus perquè s'uneixin a nosaltres en aquesta iniciativa, així com a totes les universitats europees, perquè es consolidi la presència d'Europa al món a través de l'educació contínua i actualitzada que s'ofereix als seus ciutadans.

Claude Allègre. Ministre de l'Educació Nacional de la Recerca i de la Tecnologia. França

Tessa Blackstone. Ministra d'Educació Superior. Regne Unit

Luigi Berlinguer. Ministre d'Educació Pública, Universitat i Investigació. Itàlia

Jürgen Rüttgers. Ministre d'Educació, Ciències, Investigació i Tecnologia. Alemanya